

**Міністерство освіти і науки України
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
Кафедра правознавства**

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»

Полтава-2014

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі»**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: **Гуня І.І.** – к.ю.н., доцент кафедри
правознавства Вищого навчального закладу
Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Осташова В. О. – к.ю.н., доцент кафедри бізнес-адміністрування та права
Полтавської державної аграрної академії;

Пікуль В. П. – суддя Апеляційного суду Полтавської області

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 7 від 25 лютого 2014 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г.В.

УЗГОДЖЕНО

На засіданні науково-методичної групи
з напряму підготовки
6.030401 «Правознавство»,
протокол № 1 від 16 квітня 2014 р.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г.В.

СХВАЛЕНО

Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
«___» _____ 2014 р.
_____ проф. Рогоза М.Є.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Кримінально-виконавче право» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки «бакалавра» напрямку підготовки 6.030401 «Правознавство».

Дисципліна «Кримінально-виконавче право» є складовою частиною кримінально-правового комплексу, у який поряд із даною галуззю права входять також кримінальне і кримінально-процесуальне право. Їх норми з річних позицій регулюють суспільні відносини, що виникають у процесі і з приводу застосування кримінального покарання. Призначення покарання здійснюється відповідно до норм кримінального і кримінально-процесуального законодавства, то виконання і відбування покарання – відповідно до норм кримінально-виконавчого законодавства. Звільнення від відбування покарання регламентується нормами трьох галузей права: кримінального, кримінально-процесуального і кримінально-виконавчого. Кримінально-виконавче право тісно пов'язане із конституційним, адміністративним, цивільним, сімейним і трудовим правом, оскільки багато його норм є результатом трансформації норм перерахованих галузей права, який обумовлений виникненням у громадянина особливого правового статусу – статусу засудженого.

У процесі викладання даної навчальної дисципліни звертається увага на роль міжнародних-правових актів у системі кримінально-виконавчого законодавства України. При визначенні правового положення засуджених конкретизовані конституційні права і свободи людини і громадянина, відображені положення Загальної декларації прав людини, Міжнародного пакту про цивільні і політичні права, Мінімальних стандартних правил поведінки з ув'язненими та ін.

Предметом навчальної дисципліни «Кримінально-виконавче право» є вивчення системи норм кримінально-виконавчого права, понятійного апарату, сутності та складу правовідносин, окремих інститутів кримінально-виконавчого права з метою отримання знань про галузь права, її логіку та послідовність. Зміст дисципліни відповідає системі кримінально-виконавчого права як галузі права і передбачає окремий розгляд категорій загальної та особливої частин, що обумовлює внутрішню узгодженість знань його інститутів та норм і визначає рівень практичних вмінь їх застосування.

Міждисциплінарні зв'язки визначається інтегральним характером навчальної дисципліни, міждисциплінарним дискурсом; тісним зв'язком з комплексом базових та гуманітарних, а також юридичних дисциплін. Вивчення кримінально-виконавчого права нерозривно пов'язане зі знанням положень інших загальних та спеціальних юридичних дисциплін, тому програма курсу враховує набуті студентами під час вивчення курсу «Теорія держави і права», «Історія держави і права України», «Кримінальне право», «Кримінально-процесуальне право», «Адміністративне право», готує їх до вивчення у майбутньому інших навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Кримінально-виконавча політика та система органів і установ виконання покарань.

Змістовий модуль 2. Порядок виконання кримінальних покарань.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета навчальної дисципліни: - сформувати у студентів системне уявлення про соціальне призначення і основний зміст кримінально-виконавчого права з тим, аби створити необхідні передумови для правильного розуміння і вживання його норм в юридичній практиці, дотримання законності в діяльності правоохоронних органів. Програма ставить своєю метою оволодіння теоретичними знаннями і певними правозастосовчими навичками у галузі правового регулювання виконання кримінальних покарань, які необхідні для юриста-правознавця вищого гатунку. Цілями викладання дисципліни є: вивчення кримінально-виконавчого права відповідно до робочої програми; ознайомлення студентів із змістом, формами реалізації і перспективами розвитку кримінально-виконавчої політики України; ознайомлення з проблемами розвитку кримінально-виконавчого законодавства України; виробка навичок аналізу норм і інститутів кримінально - виконавчого права України, кваліфікованого застосування їх на практиці.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувати у студентів систему знань про основи політики держави в області виконання кримінальних покарань, правовому регулюванні цієї сфери діяльності;

- виробити у них навички і уміння аналізувати законодавство і нормативні правові акти, регулюючі виконання кримінальних покарань;

- добитися формування у студентів правосвідомості як найважливішої умови дотримання законності в діяльності правоохоронних органів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен -

знати:

- стан основних проблем науки кримінально-виконавчого права;
- систему органів і установ виконання покарань;
- порядок і умови виконання кримінальних покарань;
- перспективи приведення кримінально-виконавчого законодавства України до міжнародних стандартів поведінки із засудженими;

- поняття кримінально-виконавчого права, його зміст, основні категорії кримінально-виконавчої політики, її особливості на різних етапах розвитку нашої держави і в сучасний період, тенденції її розвитку в найближчій перспективі тощо.

вміти:

- правильно вживати майбутніми фахівцями норми кримінально-виконавчого права, захищати права і законні інтереси громадян у сфері реалізації кримінальної відповідальності;

- правильно використовувати кримінально-виконавче законодавство при вирішенні практичних питань по виконанню покарань: 1) не пов'язаних з

ізоляцією засудженого від суспільства; 2) у виді арешту; 3) у виді позбавлення волі; 4) відносно військовослужбовців.

- застосовувати правові основи звільнення засуджених від відбування покарання;

- вільно орієнтуватися у кримінально-виконавчому законодавстві і підзаконних актах;

- правильно тлумачити і використовувати норми кримінально-виконавчого права у процесі своєї практичної діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 108 години, 3 кредита ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Кримінально-виконавча політика та система органів і установ виконання покарань.

Тема 1. Кримінально-виконавча політика та кримінально-виконавче право України

Кримінально-виконавча політика України як складова частина політики держави. Цілі і завдання кримінально-виконавчої політики України. Суб'єкти формування і форми реалізації кримінально-виконавчої політики. Основні принципи кримінально-виконавчої політики.

Історія найменування і розвитку галузі права, яка регулює виконання кримінальних покарань: тюрмознавство (пепітенціарія), виправно-трудове право, кримінально-виконавче право. Ознаки кримінально-виконавчого права, як самостійної галузі права: предмет і методи правового регулювання, система норм. Поняття кримінально-виконавчого права, його функції і основні завдання. Зв'язок кримінально-виконавчого права з іншими галузями права.

Поняття принципів кримінально-виконавчого права. Система, зміст і правова форма закріплення принципів кримінально-виконавчого права (загальноправові, міжгалузеві, галузеві принципи).

Тема 2. Кримінально-виконавче законодавство України

Поняття кримінально-виконавчого законодавства, його цілі, задачі, структура і зміст. Закон як основна форма кримінально-виконавчого законодавства. Кримінально-виконавчий кодекс, його загальна характеристика. Співвідношення кримінально-виконавчого законодавства України з міжнародними-правовими актами в області виконання покарань. Застосування кримінально-виконавчого законодавства, його дія у просторі і часі.

Поняття, зміст функції та особливості норм кримінально-виконавчого права. Види норм кримінально-виконавчого права Структура кримінально-виконавчих норм. Реалізація норм кримінально-виконавчого права.

Поняття кримінально-виконавчих правовідносин та їх особливості. Основні елементи кримінально-виконавчих правовідносин. Суб'єкти, об'єкт

кримінально-виконавчих правовідносин та їх юридичний зміст. Інші види правовідносин, які виникають при виконанні покарання, їх взаємозв'язок з кримінально-виконавчими правовідносинами.

Тема 3. Система органів і установ виконання покарань

Поняття, соціальне призначення, принципи діяльності та задачі органів і установ виконання покарань, їх структура, компетенція та підпорядкованість. Види органів і установ виконання покарань. Кримінально-виконавчі установи, їх відмінність від місць тримання під вартою. Виправна колонія як основний вид кримінально-виконавчих установ. Органи держави, які виконують покарання без позбавлення волі, їх загальна характеристика.

Організаційні основи діяльності кримінально-виконавчих установ; Апарати управління в системі органів і установ виконання покарань. Державний департамент України з питань виконання покарань, його правове положення та завдання. Персонал органів і установ виконання покарань, його основні права та обов'язки.

Взаємодія органів і установ виконання покарань з судом, прокуратурою, органами Служби безпеки України, підрозділами МВС України та іншими органами.

Міжнародний контроль за діяльністю органів і установ виконання покарань. Правові основи, форми і зміст контролю органів державної влади й органів місцевого самоврядування за діяльністю органів і установ виконання покарань. Судовий контроль за діяльністю органів і установ виконання покарань. Цілі і форми відомчого контролю. Прокурорський нагляд за дотриманням законів адміністрацією органів і установ виконання покарань. Підстави і порядок здійснення громадського контролю за діяльністю органів і установ виконання покарань. Повноваження і форми реагування суб'єктів нагляду і контролю на порушення законності, міри відповідальності винних.

Тема 4. Правовий статус засуджених

Економічні, політичні і соціальні фактори, які визначають правове положення засуджених в Україні. Міжнародні правові акти про права людини, поведження з правопорушниками і їх вплив на правовий статус засуджених. Загальний, спеціальний і індивідуальний статуси осіб, які відбувають покарання. Правове положення засуджених іноземних громадян і осіб без громадянства.

Встановлення в законодавстві загальних принципів визначення правового статусу засуджених. Загальнодозволяючий і дозвільний принципи правового регулювання і загально громадських прав засуджених.

Джерела формування правового статусу засуджених: Конституція України, кримінально-виконавче законодавство й інші закони. Основні права й обов'язки осіб, які відбувають кримінальне покарання. Гарантії забезпечення реалізації правового статусу засуджених: економічні, соціально-політичні, юридичні й ін. Правові наслідки відбування покарань. Особливості правового статусу осіб, які відбули покарання.

Тема 5. Міжнародні стандарти виконання покарань в Україні

Соціально-правове призначення міжнародного співробітництва в області виконання покарань, його основні напрямки. Історія міжнародного співробітництва в області поводження з засудженими.

Поняття і класифікація міжнародно-правових актів і стандартів. Загальні і спеціалізовані акти. Соціально-правова характеристика Мінімальних стандартних правил поводження з ув'язненими.

Конвенція проти катувань і інших жорстоких, нелюдських чи принижуючих гідність видів поводження і покарання. Мінімальні стандартні правила ООН, які визначають відправлення правосуддя у відношенні неповнолітніх (Пекінські правила).

Стандартні мінімальні правила ООН у відношенні мір, не пов'язаних з тюремним ув'язненням (Токійські правила). Проблеми реалізації міжнародно-правових актів і стандартів поводження з засудженими в кримінально-виконавчому законодавстві України.

Змістовний модуль 2. Порядок виконання кримінальних покарань.

Тема 6. Порядок виконання покарань кримінально-виконавчою інспекцією

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Органи, які виконують покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, їх задачі та функції. Обов'язки засуджених до позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Відповідальність за невиконання вироку суду про позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді громадських робіт. Органи, які виконують громадські роботи, їх задачі, функції та компетенція. Правовий статус засуджених до громадських робіт. Умови відбування покарання у виді громадських робіт. Обов'язки і заборони, встановлені для засуджених до громадських робіт. Відповідальність засуджених до громадських робіт за порушення порядку і умов відбування покарання.

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді виправних робіт. Органи, які виконують виправні роботи, їх задачі, функції і компетенція. Правовий статус засуджених до виправних робіт. Умови відбування виправних робіт. Обов'язки і заборони, встановлені для засуджених до виправних робіт. Відповідальність за порушення порядку і умов відбування виправних робіт і за злісне ухилення від їх відбування.

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді обмеження волі. Основні права і обов'язки засуджених. Порядок і умови виконання покарання у виді обмеження волі. Залучення засуджених до праці й умови їх праці. Заходи заохочення і стягнення, які застосовуються до осіб, засуджених до обмеження волі. Матеріально-побутове і медико-санітарне забезпечення засуджених до обмеження волі.

Тема 7. Порядок виконання покарань державною виконавчою службою

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді штрафу. Органи, які виконують покарання у виді штрафу, їх задачі та функції. Добровільна сплата штрафу. Примусове виконання штрафу. Права державного виконавця. Перелік майна, на яке не може бути звернене стягнення штрафу. Заміна штрафу при неможливості його сплати і у випадку злісного ухилення від його сплати.

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді конфіскації майна. Органи, які виконують покарання у виді конфіскації майна, їх задачі та функції. Перелік майна, яке не підлягає конфіскації. Обов'язки третіх осіб у відношенні майна, яке підлягає конфіскації. Передача конфіскованого майна фінансовим органам. Дії державного виконавця по виконанню вироку суду про конфіскацію майна.

Тема 8. Виконання покарань стосовно військовослужбовців

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Обов'язки суду по виконанню даного покарання. Обов'язку посадової особи чи органу, який привласнив військове, спеціальне звання, ранг, чин або кваліфікаційний клас. Правові наслідки позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді службового обмеження для військовослужбовців. Органи, які виконують покарання у виді службового обмеження для військовослужбовців, їх задачі та функції. Обчислення строків виконання покарання. Порядок і умови виконання покарання у виді службового обмеження для військовослужбовців. Утримання з грошового заробітку засудженого військовослужбовця. Переміщення засудженого військовослужбовця по службі. Виховна робота з засудженими військовослужбовцями.

Правове регулювання і порядок виконання покарання у виді тримання військовослужбовців в дисциплінарному батальйоні. Направлення і прийом засуджених військовослужбовців до дисциплінарної військової частини. Обчислення строків виконання покарання. Основні права і обов'язки засуджених. Порядок і умови виконання покарання у виді тримання військовослужбовців в дисциплінарному батальйоні. Навчання та праця засуджених військовослужбовців, виховна робота з ними. Заходи заохочення і стягнення, які застосовуються до засуджених військовослужбовців. Матеріально-побутове і медичне забезпечення засуджених військовослужбовців.

Місця відбування арешту засудженими військовослужбовцями. Роздільне тримання засуджених військовослужбовців. Направлення засуджених на гауптвахту. Порядок і умови відбування арешту засудженими військовослужбовцями. Міри заохочення і стягнення, які застосовуються до засуджених військовослужбовців. Особливості правового положення

засуджених військовослужбовців. Порядок звільнення засуджених військовослужбовців.

Тема 9. Порядок виконання попереднього ув'язнення під варту

Соціально-правове призначення попереднього ув'язнення під варту, його цілі і задачі. Підстави і принципи тримання під вартою. Місця тримання під вартою. Слідчі ізолятори - основні місця тримання під вартою, їх задачі, структура і правові основи діяльності. Ізолятори тимчасового тримання органів внутрішніх справ. Використання як місця попереднього ув'язнення інших установ кримінально-виконавчої системи України і військових гауптвахт. Підстави і порядок прийому до слідчого ізолятора осіб, взятих під варту.

Правовий статус осіб, які тримаються під вартою. Відміна його від правового статусу засуджених до позбавлення волі на певний строк. Нормативне закріплення та загальні принципи визначення правового статусу ув'язнених. Основні права осіб, взятих під варту. Права на інформацію й особисту безпеку, звертання з пропозиціями, заявами і скаргами, свободу віросповідання, участь у цивільно-правових угодах, реалізація права на листування, побачення, отримання посилок і передач, одержання і відправлення грошових переказів. Право на побачення з захисником і одержання юридичної допомоги. Обов'язки осіб, взятих під варту. Особливості правового статусу жінок, які тримаються під вартою, і неповнолітніх. Матеріально-побутове і медико-санітарне забезпечення осіб, взятих під варту.

Поняття та цілі режиму в слідчих ізоляторах, основні його вимоги. Засоби забезпечення режиму в слідчих ізоляторах: охорона і постійний нагляд, заходи заохочення і стягнення, матеріальна відповідальність осіб, взятих під варту. Заходи безпеки, їх зміст і правове регулювання. Порядок надання побачень, одержання посилок і передач, купівля продуктів харчування і предметів першої необхідності, подача заяв і скарг. Залучення до праці й організація виховної роботи з особами, які тримаються під вартою. Правове регулювання тримання в слідчих ізоляторах засуджених до позбавлення волі, які працюють по господарському обслуговуванню. Порядок переведення осіб, засуджених до позбавлення волі, із слідчих ізоляторів у кримінально-виконавчі установи.

Підстави і порядок звільнення осіб, які тримаються під вартою.

Тема 10. Виконання покарання у виді громадських робіт. Виконання покарання у виді виправних робіт

Порядок виконання покарання у виді громадських робіт. Умови відбування покарання у виді громадських робіт. Обчислення строку покарання у виді громадських робіт.

Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді громадських робіт.

Відповідальність засуджених до покарання у виді громадських робіт.

Порядок виконання покарання у виді виправних робіт. Умови відбування покарання у виді виправних робіт. Обчислення строку покарання у виді виправних робіт.

Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді виправних робіт. Порядок провадження відрахувань із заробітку засуджених до виправних робіт.

Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до засуджених до виправних робіт.

Відповідальність за ухилення засудженого від відбування покарання у виді виправних робіт.

Тема 11. Виконання покарання у виді обмеження волі

Місця відбування покарання у виді обмеження волі. Направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання. Обчислення строку покарання у виді обмеження волі.

Порядок і умови відбування покарання у виді обмеження волі. Умови праці засуджених до обмеження волі. Обов'язки адміністрації виправного центру. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем роботи засуджених до обмеження волі.

Матеріально-побутове забезпечення засуджених до обмеження волі. Соціально-виховна робота із засудженими до обмеження волі.

Застосування заходів заохочення та стягнення до осіб, що відбувають покарання у виді обмеження волі. Відповідальність за ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі.

Тема 12. Класифікація, розподіл, прийняття та облік засуджених до позбавлення волі

Поняття класифікації засуджених до позбавлення волі на певний строк і її значення для досягнення цілей покарання. Класифікація засуджених – суміжний інститут кримінального та кримінально-виконавчого права. Критерії класифікації засуджених: фізіологічні, юридичні, педагогічні і психологічні.

Категорії засуджених і вимоги їх роздільного тримання за видами кримінально-виконавчих установ. Відбування засудженим до позбавлення волі всього строку в одній кримінально-виконавчій установі. Діяльність комісій з питань розподілу і направлення осіб, засуджених до позбавлення волі. Положення про розподільчі і апеляційні комісії. Індивідуальні і персональні наряди. Порядок направлення засуджених до місця відбування покарання.

Правові підстави прийому засуджених у кримінально-виконавчі установи, характеристика його етапів. Документи необхідні для прийому засуджених (особова справа засудженого, наряд на направлення, шляховий список та ін.).

Поняття і значення обліку засуджених. Облікові апарати. Організація діяльності спеціальних відділів установ виконання покарання. Види і форми обліку засуджених (центральний і місцевий, персональний і кількісний). Особова справа засудженого. Облікові картки засуджених (алфавітні, контрольно-строкові, контрольні, сигнальні). Відомість про наявність і пересування засуджених.

Тема 13. Основні засоби виправлення і ресоціалізації засуджених до позбавлення волі

Поняття і нормативне закріплення виправлення і ресоціалізації засуджених. Виправлення засуджених як одна з основних цілей кримінально-виконавчого законодавства. Поняття і види основних засобів виправлення і ресоціалізації засуджених.

Режим в системі основних засобів виправлення і ресоціалізації засуджених, його поняття та основні функції. Сфера дії режиму по суб'єктах і в просторі.

Праця як основний засіб виправлення і ресоціалізації засуджених. Правове регулювання і принципи організації праці засуджених. Форми організації праці. Умови та оплата праці засуджених, тривалість робочого часу і його облік. Включення у трудовий стаж часу залучення засуджених до оплачуваної праці. Утримання із заробітку засуджених та їх черговість.

Соціально-виховна робота як засіб виправлення і ресоціалізації засуджених. Задачі, форми і методи виховної роботи з засудженими. Поняття злісного порушення встановленого порядку відбування покарання, наслідки визнання засудженого злісним порушником встановленого порядку відбування покарання.

Загальноосвітнє навчання і професійна підготовка засуджених як засіб їх виправлення і ресоціалізації.

Громадський вплив як засіб виправлення і ресоціалізації засуджених. Участь громадськості у діяльності установ виконання покарань.

Поняття та правове регулювання комунального і матеріально-побутового забезпечення засуджених.

Організація медичної допомоги засудженим, нормативне регулювання та задачі медико-санітарної служби установ виконання покарань.

Тема 14. Особливості відбування покарання у виді позбавлення та довічного позбавлення волі

Виконання покарання у виправних колоніях і його правове регулювання. Особи, які відбувають покарання у виправних колоніях, як об'єкт виправного впливу. Умови відбування позбавлення волі у виправних колоніях. Види і юридична характеристика інститутів зміни умов тримання засуджених даної форми. Зміна умов тримання засуджених у зв'язку з заміною покарання більш м'яким. Критерії розмежування змін умов тримання від мір заохочення і стягнення, а також співвідношення інституту зміни умов тримання засуджених з поняттям прогресивної системи відбування покарання.

Особливості виконання покарань неповнолітніми. Види виховних колоній. Склад засуджених, умови відбування покарання. Праве положення засуджених. Міри заохочення і стягнення, які застосовуються до засуджених у виховних колоніях. Переведення засуджених до позбавлення волі з виховних колоній у виправні колонії. Організація навчально-виховного процесу.

Особливості відбування покарання засудженими жінками. Особливості їх правового статусу. Будинки дитини.

Загальна характеристика покарання у виді довічного позбавлення волі. Правове регулювання виконання (відбування) покарання у виді довічного позбавлення волі. Місця виконання покарання у виді довічного позбавлення волі. Правовий статус засуджених до довічного позбавлення волі. Порядок і умови виконання покарання у виді довічного позбавлення волі.

Загальна характеристика покарання у виді арешту. Правове регулювання виконання (відбування) покарання у виді арешту. Правовий статус засуджених до арешту. Порядок і умови виконання покарання у виді арешту. Порядок залучення до праці засуджених до арешту. Порядок звільнення засуджених до арешту.

Тема 15. Підстави і порядок звільнення від відбування покарання. Допомога особам, які звільнені від відбування покарання, контроль та нагляд за ними.

Правові підстави і види звільнення засуджених від відбування покарання. Порядок звільнення від відбування покарання у виді позбавлення волі на певний строк (після закінчення строку покарання, за амністією, помилуванням, умовно-достроковим звільненням, за тяжкою хворобою та ін.).

Соціально-правова та психологічна підготовка осіб, звільнених від відбування покарання. Допомога засудженим, звільненим від відбування покарання, у трудовому і побутовому улаштуванні. Взаємодія кримінально-виконавчих установ з ОВС і органами соціального захисту при звільненні засуджених. Оплата проїзду, забезпечення продуктами харчування, одягом і грошовим утриманням.

Правова природа та підстави встановлення адміністративного нагляду в місцях позбавлення волі. Категорії засуджених, які підпадають під адміністративний нагляд. Додаткові обмеження, покладені на осіб, за якими встановлений адміністративний нагляд. Відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду.

3. Рекомендована література:

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України. // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – №. 25-26. - Ст. 131.
3. Кримінально-виконавчий кодекс України. Офіційне видання. – К.: Атіка, 2014. – 96 с.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України. Офіційне видання. – К.: Атіка, 2014. – 86 с.

Література

Основна:

5. Кримінально-виконавче право України. Загальна та особлива частини: Підручник /О.М. Литвинов, А.Х. Степанюк, І.С. Яковець, К.А. Автухов, А.П. Гель, С.В. Лосич, Е.С. Назимко; за загальною редакцією д.ю.н. проф. О.М. Литвинова та д.ю.н. проф. А.Х. Степанюка.- К: ВД «Дакор», 2015. – 632 с.

6. Курс кримінально-виконавчого права України: Загальна та Особлива частини: Навчальний посібник / О.М. Джужа, В.О. Корчинський, С.Я. Фаренюк, В.Б. Василець; за заг. ред. О.М. Джужи. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 304 с.

7. Немченко М.І., Гамалій О.Г. Основи управління органами виконання покарань. Частина 1: Збірник лекцій. – К.: РВВ КІВС, 2000. – 100 с.

8. Немченко М.І., Гамалій О.Г. Основи управління органами виконання покарань. Частина 2: Збірник лекцій. – К.: РВВ КІВС, 2000. – 134 с.

9. Трубников В.М., Харченко В.М. Кримінально-виконавче право України: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. – Х.: Право, 2001. – 384 с.

10. Трубников В.М., Харченко В.М. Кримінально-виконавче право України: Загальна частина: Навч. посіб. – Х.: Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого, 1999. – 119 с.

11. Хрестоматія з курсу “Кримінально-виконавче право” / Упоряд. Іваньков І.В. – Донецьк: “Донецький меморіал”, 2000. – 230 с.

Додаткова:

12. Актуальні проблеми виконання покарань (сутність та принципи кримінально-виконавчої діяльності: теоретико-правове дослідження): Автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / А.Х. Степанюк / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – Х., 2002. – 34 с.

13. Бірюков Г.М. Проблеми тактичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності карного розшуку у боротьбі з організованою груповою злочинністю. // Теорія оперативно-службової діяльності правоохоронних органів. – Наукове видання // За гол. ред. проф. В.Л. Регульського. – Львів: ЛІВС при НАВС України, 2000. – С.26-29

14. Бодюл Є.М. Особливості ізоляції в колоніях-поселеннях. // Проблеми пенітенціарної теорії та практики. Бюлетень КІВС. – 2001. - №6. – С.194-197.

15. Букалов А. Система исполнених наказаний України в 2004 году. // Аспект. Інформаційний бюлетень. – 2004. – № 3 (13). – С.4

16. Впровадження альтернативних видів кримінальних покарань в Україні: Посібник / За ред. Беци О.В. – К.: "МП Леся", 2003. – 116 с.

17. Галай А. Концепція пенітенціарної діяльності в Україні: правовий аспект // Захист соціальних прав людини і громадянина в Україні: проблеми юридичного забезпечення: Матеріали науково-практичної конференції. 30 січня 2003 р., м.Київ / За ред. Н.Б.Болотіної. – К.: МП “Леся”, 2003. – С.148-155.

18. Галай А.О. Організаційно-правові засади формування та функціонування персоналу установ виконання покарання: Дис... к.ю.н.: 12.00.07./ Національна академія державної податкової служби України. – К., 2003. – 214 арк.

19. Гречанюк С.К. Взаємодія кримінально-виконавчих установ України з державними органами та недержавними організаціями // Право України. – 2004. – №11. – С.88-90.

20. Гречанюк С.К. Організаційні аспекти взаємодії кримінально-виконавчих установ з громадськими правозахисними організаціями // Підприємство, господарство і право. – 2005. – №4. – С.133-136

21. Гречанюк С.К. Теоретико-правові основи взаємодії кримінально-виконавчих установ України з державними органами та недержавними організаціями. // Збірник наукових праць молодих вчених, курсантів, студентів. – К.: РВВ КЮІ МВС України, 2004. – С.15-19

22. Гречанюк С.К. Цілі пенітенціарної діяльності: виправлення як головна мета діяльності пенітенціарних установ. // Збірник наукових праць молодих вчених, курсантів, студентів. – К., РВВ КІВС, 2003. – С.68-72.

23. Гречанюк С.К. Шляхи удосконалення діяльності персоналу пенітенціарних установ при організації виховно-виправного процесу // Підприємництво, господарство і право – 2005. – №3 – С.134-137

24. Дети-преступники. Сборник статей с предисловием / под редакцией М.Н.Гернета. - М.: изд. В.И. Знаменского и К-о., 1912. – 550 с.

25. Європейська конвенція з прав людини / Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / упор. Т.Яблонської. – К.: Сфера, 1999. – С.212-229.

26. Європейські пенітенціарні правила. Рекомендація № Р (87) 3 Комітету міністрів державам-членам відносно Європейських пенітенціарних правил. Затверджена комітетом міністрів 12 лютого 1987 року // Права людини і професійні стандарти для працівників міліції та пенітенціарних установ в документах міжнародних організацій. – К.: Українсько-Американське бюро в справах захисту прав людини, 1996. – С. 171-217.

27. Загальна декларація прав людини / Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / упор. Т.Яблонської. – К.: Сфера, 1999. – С. 6-9.

28. Інструкція про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі затверджена наказом Міністерства внутрішніх справ України та Державного департаменту України з питань виконання покарань від 04.11.2003р. N 1303/203

29. Інструкція про порядок розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі, Положення про комісію з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі, Положення про Апеляційну комісію Державного департаменту України з питань виконання покарань з питань розподілу, направлення та переведення для відбування покарання осіб, засуджених до позбавлення волі: затвержені наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 16.12.2003 N 261.

30.Калюжний Р.А., Сергеев І.С. Актуальні засади побудови пенітенціарної доктрини та пенітенціарної політики // Проблеми пенітенціарної теорії та практики. Бюлетень КІВС. – 2000. – № 5. – С.6-11.

31.Калюжний Р.А., Шкарупа В.К., Горобець Г.Г. Пенітенціарна політика (історико-правовий огляд виникнення і розвитку) // Проблеми пенітенціарної теорії та практики. Бюлетень КІВС. – 1996. – №1. – С. 55-68.

32. Клімов М.В. Персонал установ виконання покарань як предмет науково-педагогічного дослідження // Проблеми пенітенціарної теорії та практики. Бюлетень КІВС. – 2001. – №6. – С. 340-347.

33. Коул Э. Подход к управлению тюрьмой с позиций прав человека. Пособие для тюремного персонала. – Лондон: Международный центр тюремных исследований. Intertype, 2002. – 156 с.

34. Конвенція проти катувань та інших жорстоких нелюдських або принижуючих гідність видів поводження чи покарання / Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / упор. Т.Яблонської. – К.: Сфера, 1999. – С. 37-44.

35.Кримінальні кодекси України 2001 та 1960 років: порівняльні таблиці / Упорядники: Є.В. Фесенко, Я.Є. Фесенко. – К.: Істина, 2001. – 272 с.

36.Матеріали координаційного засідання Керівного комітету Ради Європи з питань реформування кримінально-виконавчої системи 27 квітня 2004 року м.Київ // Закон і обов'язок. – 2004. – №19. – Ст.2.

37.Матеріали наукового семінару присвяченого проблемам реформування системи пенітенціарних установ // Закон і обов'язок. – 2003. – №30. – Ст.3

38. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 року. // Хрестоматія з курсу «Кримінально-виконавче право» / Упор. Іваньков І.В. – Донецьк: “Донецький меморіал”, 2000. – С. 8-20

39. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями // Права людини і професійні стандарти для працівників міліції та пенітенціарних установ в документах міжнародних організацій. – К.: Українсько-Американське бюро в справах захисту прав людини, 1996. – С. 47-62.

40. Немченко М.І. Шляхи вдосконалення моделі сучасної пенітенціарної установи // Проблеми пенітенціарної теорії та практики. Бюлетень КІВС. – 2003. – №8. – С.38-44.

41. Основні принципи поводження з в'язнями / Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / упор. Т.Яблонської. – К.: Сфера, 1999. – С. 188-191.

42. Панасюк М.Б Проблеми реабілітації ув'язнених: західних досвід. // Проблеми пенітенціарної теорії та практики. Бюлетень КІВС. – 2001. – №6. – С. 144-158.

43.Панасюк М.Б. Соціологія девіантної поведінки про злочинність та превентивні методи // Проблеми пенітенціарної теорії та практики. Бюлетень КІВС. – 2002. – №7. – С. 240-262.

44. Правила ООН, що стосуються захисту неповнолітніх, позбавлених волі // Права людини і професійні стандарти для працівників міліції та пенітенціарних установ в документах міжнародних організацій. – К.: Українсько-Американське бюро в справах захисту прав людини, 1996. – С. 71-82.

45. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: затверджені наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 25.12. 2003, № 275

46. Положення про порядок реалізації у виправних та виховних колоніях програм диференційованого виховного впливу на засуджених до позбавлення волі: затверджене наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 17.06.2004 року № 116

47. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. N 2713-IV // Відомості Верховної Ради. – 2005. – N 30. – Ст. 409

48. Про загальну структуру і чисельність кримінально-виконавчої системи України: Закон України від 6 лютого 2003 року № 487-IV. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 20. – Ст.151.

49. Про соціальну адаптацію осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 10 липня 2003 року N 1104-IV // Відомості Верховної Ради. – 2004. – N 6. – Ст.39.

50. Про утворення Державного департаменту України з питань виконання покарань: Указ Президента України від 22 квітня 1998 року № 344.

51. Про порядок взаємодії органів і установ виконання покарань, територіальних органів внутрішніх справ та центрів зайнятості населення щодо надання особам, які звільнені від відбування покарання, допомоги в трудовому і побутовому влаштуванні, соціальній адаптації: затверджено наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства праці та соціальної політики України від 12.12. 2003 № 250 /1562/342

52. Пуйко В.М. Мета кримінального покарання: історико-правовий аналіз. // Проблеми пенітенціарної теорії та практики. Бюлетень КІВС. – 2001. – № 6. – С.108-116.

53. Радов Г.О. Персонал и взаимодействие тюрьмы и общества // Права людини. Інформаційний бюлетень Харківської правозахисної групи. – 1-15 листопада 2000. – №31. – С.2-6.

54. Свод принципов защиты всех лиц, подвергаемых задержанию или заключению в какой бы то ни было форме / Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій / упор. Т.Яблонської. – К.: Сфера, 1999. – С. 31-37.

55. Серова О.В. Трудове виховання та професійна підготовка як складові процесу ресоціалізації засуджених. // Проблеми пенітенціарної теорії та практики. Бюлетень КІВС. – 2001. – №6. – С.238-244

56. Синьов В.М., Кривуша В.І. Пенітенціарна педагогіка: в основних запитаннях і відповідях: Навч. посібник. – Київ: РВВ КІВС, 2000. – 123 с.

57. Трубников В.М. Деякі концептуальні напрями вдосконалення кримінального і кримінально-виконавчого права України // Вісник Харк. нац. ун-т. імені В.Н. Каразіна. № 872. Серія: Право. Збірник наукових праць. Випуск № 6. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2009. – 305 с. (С. 12-19).

58. Трубников В.М., Орел Ю.В. Кримінальна відповідальність за злісну непокору вимогам адміністрації виправної установи: Монографія. – Х.: Харків юридичний, 2009. – 326 с.

59. Трубников В.М., Шинкарьов Ю.В. Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України. – Х.: Харків юридичний, 2008. – 684 с.

60. Усенко В.Ф., Гречанюк С.К. Організаційно-правові аспекти підприємницької діяльності засуджених до позбавлення волі // Науковий вісник Національної академії ДПС України. – 2004. – №5(27). – С.254-258

61. Усенко В.Ф., Гречанюк С.К. Підприємницька діяльність засуджених до позбавлення волі // Историко-правовые и социально-экономические аспекты развития общества. Часть 1. Сборник материалов международной научно-практической конференции. – Чернигов: Украинско-Российский институт

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль. Об'єктами системи поточного та підсумкового контролю є робота студентів на семінарських (практичних) заняттях та виконаних індивідуальних (домашніх) завдань. Поточний контроль здійснюється при проведенні семінарських (практичних) та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу дисципліни.

Під час проведення семінарських занять застосовуються такі методи контролю, як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом семінарських занять, дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, письмове складання студентами тестів. При проведенні практичних занять – контроль здійснюється при розв'язуванні окремими студентами біля дошки та «малими групами» комплексу практичних задач і проблемних ситуацій.

Поточний контроль, який застосовується під час індивідуально-консультативних занять, здійснюється за допомогою відповідних тестів в усній або письмовій формі. Такий контроль застосовується по відношенню до тих студентів, які мають поточну заборгованість із поважних причин. Поточний контроль виконання студентами індивідуальних (домашніх) завдань здійснюється за допомогою перевірки викладачем результатів розв'язання розрахункових завдань.

Підсумкове оцінювання знань з дисципліни здійснюється у формі екзамену (заліку).

5. Засоби діагностики успішності навчання

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за результатами поточного контролю знань. Загальна сума набраних балів протягом семестру за поточну успішність максимально складає 100. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в ПУЕТ, з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Оцінка «відмінно» (90-100 балів) передбачає, що студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

Оцінка «дуже добре» (82-89 балів) передбачає, що студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Оцінка «добре» (74-81 бал) передбачає, що студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача й самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.

Оцінка «задовільно» (64-73 бали) передбачає, що студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

Оцінка «достатньо» (60-63 бали) передбачає, що студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.

Оцінка «незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю» (35-59 балів) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

Оцінка «незадовільно з обов'язковим вивченням залікового кредиту» (1-34 бали) передбачає, що студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.